

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fillér.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adódnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

A mi szövetkezetünk.

A tavali 5897 kor: 97 fillérrel szemben a II. üzletév terhe csak 5096 kor. 81 fillér.

Nem egy egész évről számolunk be, csak tíz hónapról, mert megváltoztatott alapszabályaink értelmében az idei üzletévet már december végével kellett zárunk, nem pedig, mint az első évet február hó 28-ával.

Ezen körülmény a szövetkezet igazgatóságának, de a szövetkezet minden egyes alkalmazottjának is csak javára irandó, amit maga a Bácskai Napló mai számában közölt mérleg is megcáfolhatatlanul bizonyít.

E tíz hónap, a csonka üzletév ugyanis 801 kor. jövedelemmel záródik, amely összeg a tavalyról fennmaradt 5897 korona 97 fillér teher rész törlesztésére fordított.

Felhívjuk a szövetkezet részjegyseinek figyelmét még azon körülményre is, hogy e csonka üzletév javára irandó még azon körülmény is, hogy míg tavaly a vagyoneleltár csak 24247 kor. 69 fillért tett ki, addig ezen leltár a lefolyt tíz hónap alatt dacára az 5 százalékos leírásnak 26191 kor. 54 fillérre emelkedett, ami 1943 kor. 85 fillér vagyonszaporulatot jelent.

Kitűnik ezekből, hogy a részjegyek értéke a tavalyi értékhez képest szilárdult s ha előre nem látható körülmények fel nem merülnek, úgy a részjegyek a III. üzletév végén bizonyára még szilárdabbak lesznek.

Ezen kedvező évről azonban nem azt jelenti, hogy a szövetkezet most már a maga sorsára bízandó. Ellenkezőleg azt, hogy csak nagyobb támogatásban részesítendő új részjegyek jegyzésével is. Ezzel, egyedül csak ezzel biztosítható a jövő győzelme, mert csak így teremthető meg a minden ipari vállalatnál nélkülözhetetlen forgó tőke, melynek hiánya okozta csupán azt, hogy már az idén is kedvezőbb eredményt fel nem mutathattunk. Ennek hiánya ellenben sokszor megakasztja nem csak az üzem fejlesztését, hanem rendszeresen menetet is.

Ez biztosítja azonban majd azt is, hogy újabb és újabb beszerzések révén nyomdánk mindig versenyképesebb és versenyképesebb lesz. Ez biztosítja majd, hogy kiadványainak számát is szaporíthatja, terjesztésüket intenzívebbé teheti.

Az idei eredmény remélni is engedi, hogy új részjegyek jegyzése az idén bizonyára sűrűbben történik meg, mint tavaly.

Röviden ki kell még térnünk a szövetkezet erkölcsi céljaira is. Az ezen cél elérése körül felmutatható eredmény bizonyára sokkal nagyobb az elért anyagi sikernél. Lapjaink, bármennyi ellenséggel is kellett küzdeniük, erősödnek, terjednek, új szellemet visznek az ellankadt keresztény társadalomba. Ez, különösen ez emeli a szövetkezet érdemeit, melynek igazgatóságát az anyagiak reális kezelése mellett az erkölcsi haszon biztosítása lelkesítette fáradtságos munkájában.

A Bácskai Napló terjesztése, természetesen, többé kerül az első években, mint amennyit jövedelmez, de halad anyagi téren is. A Naše Novine már etérte azt, hogy jövedelmet mutathat föl. Mindegyik egyre szélesebb körben terjed.

E néhány szóval számolva be a nagyközönség előtt is szövetkezetünk működéséről, kérjük, hogy a nekik érdekeit minél szélesebb körben istápolni, hathatós támogatásba részesíteni kegyeskedjenek.

Politikai hullámok.

— A küzdelmek ideje. —

A nagy bizonytalanságban alig lehet valami biztosat irni az országos politikai helyzetről. Semmi olyan támpont, amelyen megállhatna a logikus következtetés gondolata. Csupa üres kombináció az, ami jellemzi a politikai helyzetet. Csak az az egy bizonyos, hogy minden Bécestől függ!

Orvendetes dolog, hogy a zilált külpolitikai helyzet kissé rendbe jött. Erre való tekintettel Szerbia is alább kell hogy hagyjon a hiábavaló ugrándozással. Mert ha a belgrádi hangulat nem fog a béke és a megnyugvás felé hajlani, akkor szomoró következményei lehetnek a szerb nyugtalankodásnak.

Törökországban Magyarország-Ausztriának most már elfogadott ajánlata igen kedvező hatást tett. A kárpótlás magától értetődik, minthogy Bosznia-Hercegovina török terület volt s ezt a berlini szerződés is kimondja. Ezért Szerbiának és Montenegrónak bele kell nyugodni a változhatlanba. A céltalan handabandázással fel kell hagyni. Mert csakis ez esetben számíthat a két keleti államocskára a monarchia további jóindulatára. Maga Péter szerb király is megelégtelt már azt az állapotot, ami Belgrádban lábra kapott. Igaz, hogy a szerb király lemondásáról szóló híreket ma-holnapra megcáfolták, de ez még mind nem bizonyítja azt, hogy a Karagyorgyevicsek trónja elég erős lenne. Az önközöztetéseket mégis csak megsínyli Szerbia. Mivel az önmérséklet nem nagyon jellemzi a szerb államférfiakat, azért nagyon nehéz volna megállapítani Szerbiára nézve a közeljövendő eseményeit.

Az az egy bizonyos, hogy Szerbia akar valamit. Fáj neki az, hogy Törökország ötvenöt millió korona kárpótlást kap Bosznia-Hercegovináért. A szerbek is szeretnének kapni valamit. De mivel ennek az óhajnak a teljesítése nem jogos, nagyon bizonytalan s ez a tudat az, ami lázban tartja a szerbeket.

A magyar politikai körök meg-

elégték es elég súlyosnak tartják a Törökországnak adott kárpótlást, nem hogy még bele tudnának abba nyugodni, hogy Szerbiának is pénzbeli áldozatot hozzon a magyar nemzet.

A magyar politika nyomasztó helyzetére amugy is ólomsúlyként nehezedenek a vészjósló körülmények. A töröknek adott kárpótlás miatt is zürzavarok lesznek, mert a magyar országgyűlés egyes tagjai, azt hiszik azonban, hogy a függetlenségi párt nem kis része is, a kárpótlással szemben követelni fogja, hogy Bosznia-Hercegovina közjogi helyzete már most oldassék meg. Azonban ez is Ausztrián mulik, mint minden, ami Magyarországot érdekl. Ezek szerint tehát Szerbiának nem igen lehet kilátása arra, hogy pénzbeli kárpótlást kapjon. Egyéb koncessziókról beszélnek ugyan, de ez sem jöhet komolyan számításba, mert ilyen követelésekre sincs joga Szerbiának.

Elérkezett újra a küzdelmek ideje. Ma megnyílt a magyar parlament, érdemleges ülés azonban csak kedden lesz. Ezen a napon kerül tárgyalásra az adóreform, amely az előjelekből ítélve igen éles, szenvedelmes vitát fog provokálni. Az adójavaslat elfogadását azért egész bizonyosra lehet venni.

A képviselőház megnyitása előtt szükség volt miniszteri tanácskozásra is. A királyt is informálni kellett a folyó ügyekről s ezért a miniszterelnök szombaton kihallgatáson volt a felségnél, hogy a képviselőházi tárgyalások előkészítésére szükséges ügyeket elintézzze.

Kedden indul meg tehát újra a harc. Eppen elég elintézetlen ügy kerül napirendre s ez elég mérges tápanyagot fog nyújtani az indulatok felkorbácsolására.

Az adóügy, a bankbizottság tárgyalása, az annexióról szóló törvényjavaslat, a választójogi bizottság tárgyalása, az ujoncjavaslat, mind olyan tétel, ami éles ellentétek számbavétele nélkül tárgyalásra sem kerülhetnének. Ezenkívül az a rémhir is fenyegeti a magyar politikai helyzetet, hogy a hadügyminiszterium az ujonclétszám emelésére vonatkozó javaslatait, még a tavasz kezdete előtt, tehát februárban vagy március első felében közölni fogja a magyar kormányval. Ez lesz aztán az a bomba, amelynek robbantó hatását előre meg-

állapítani nem lehet. Allítólag a létszámot egyelőre csak husz-huszonöt-ezer emberrel akarják szaporítani. Ez azonban igen nehezen fog menni, mert maguk a nemzeti kormány tagjai jelentették ki, hogy nemzeti engedmények nélkül szó sem lehet létszámemelésről. Majd meglátjuk!

Katholikus népszövetség. Regőczen újra megalakult a kath. népszövetség 288 taggal. A beiratkozás még folyik. Egyházi elnök Maison Mihály esperes-plebános, világi elnök Freimüger János nagybirtokos, titkár Somoskeői Sütő János, jegyző Vahl Ignác tanító. Csoportvezetők: Moszcel Mihály, Bräutigam Jakab, Puhl Adám, Scheiring István, Böhner József, Scheiring Jakab, Brandecker János, Frei Jakab ifj. Höger János, Brandecker Rudolf. Nagy baj, hogy a német ajku polgároknak nincs „Uj Lap”-jok.

A szabadkai kath. népszövetség bunyevác része (a magyaroké már előbb volt megtartva) Szabadkán e hó 17-én d. u. tartotta meg beszámoló ülését a kath. kör disztermében P. Kochán Bertalan szent. Ferenczendi zárdafőnök elnöklete alatt; az elnök jelentéséből tudtuk meg, hogy Szabadkán a hatszázat meghaladja a tagok száma, kik körülbelül feles számmal magyarok és bunyevácok. Ez alkalommal hallottuk dr. Pletikoszich Endre fiatal szabadkai ügyvédnek jól átgondolt, hatásos, felvilágosító és meggyőző beszédét a kath. népszövetségről, melyet a nagy számban megjelent férfi és nőkből álló hallgatóság lelkesen megélt. Meggyőződünk ezen alkalommal arról, hogy a kath. népszövetség dr. Pletikoszich Endrében egy lelkes és buzgó terjesztőt nyert, ki Bácskának már több helyén lépett föl ilyen minőségben. Csak előre!

A Zentai Keresztény Szociális Egyesület f. hó 24-én vasárnap d. u. fél 4 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melyre a tagokat ezuton is tisztelettel meghívja az elnökség. — Napirend: 1. Megnyitó beszéd. Tartja Vermes Gyula. 2. Titkári Jelentés. 3. Pénztári Jelentés. 4. A tisztikar felmentése és az új választások megejtése. 5. Indítványok.

Iparos tanonciskolából.

A helybeli iparos tanonciskola tanítótestülete még a múlt hónap 7-én elhatározta Kálmán Károly igazgatót lelkes és buzditó javaslatára, hogy iparos tanoncainknak vasárnap délután felolvasások s ismeretterjesztő előadásokat tartanak. Kálmán igazgató élénk színekkel festette az iparos tanonc mai helyzetét. A szociáldemokratság s az alkoholizmus már oly tért hódított az iparos tanoncok között, hogy nemcsak a tanítás eredményét, az iskolai fegyelmet, hanem a fellebbvalók iránti tiszteletet is nemsokára lerombolja. Nem esoda, hogy a tanoncok lelke e nemzeteket pusztító mérgekkel kezdenek megtelni, mert hisz otthon a műhelyben, mást sem hallanak.

A szociálistikus erőszakos terjedése már a serdülő tanoncot is nem a békés szülői otthonban hagyja, hanem beviszi a füst és borgőzös ugynevezett szakszervezetbe, hol is nem a művelődést elősegítő hasznos könyvek, folyóiratok állanak rendelkezésükre, hanem az országot, világot felforgató eszméket tartalmazó újságok, röpiratok vannak. Az ott időző idősb emberek inasainknak nem az Isten, király, haza szent fogalmait, hanem azok nem létezését magyarázzák. Nem az ipart előmozdító szorgalomra, törekvésre, tanulásra buzditják, hanem sztrájkra, bojkottra s amerikázásra. Nem a jó munkára, hanem a tessék-lássék munkára. Nem a híres és kitüntetett iparosokat állítják nekünk mintaképül, hanem az alkohol által testileg s lelkileg megtört züllött egyént, mint a tőke által kiszipolyozott szegény munkást.

Ezen a ferdeségen akar a tanítótestület segíteni.

Eme határozatát a tanítótestületnek a királyi tanfelügyelő ur jóváhagyta, s így már most semmi akadály sem volt annak, hogy a folyó hónap 17-én az első szórakoztató előadást meg nem tarthatták volna.

A Széchenyi-téri elemi iskola V.—VI. osztályának tágas tanterme alig-alig bírta a száznál több tanulni vágyó iparos tanoncot befogadni.

Kálmán Károly igazgató kezdte meg e szórakoztatva tanítás sorozatát. Tárnya a fütésről volt. Kezdte az ősebernél, hogy hogyan tudott az magának eleget készíteni s a fütési anyagát miként, s mily eszközökkel szerezte be. Innen vezette őket lassan a tanoncok nagy figyelme kíséretében a mai modern fütő eszközökhöz s fütő anyagokhoz. Mély csendben lélegzete visszatartva hallgatták háromnegyed óra hosszáig tartott előadást.

Majd utána Máté Sándor tanonc tartott felolvasást a 10 szoborról.

Rákosi Jenőnek az „Egyenlőség”-ről irt értekezését Oltványi József tanonc olvasta fel, ki figyelemmel kísérte a felolvasást, megtanulhatta, hogy bárhogy is emlegetik a szociáldemokraták az egyenlőséget, bizony azt úgy s annyira behozni nem lehet.

Szép példát hoz föl az 1848-ik esztendőből, citálom szó szerint.

Akkor történt, hogy egy szegény, de igen becsületes mosónő hazavitte a tiszta ruhát a grófnának, a kire mosott. A jó asszony is hallotta, hogy most már megvan az egyenlőség, uincsen különbség ember s ember között. Beállit hát a grófnéjához s így beszélt:

— Hát kérem, haza hoztam magának a ruhát.

A grófné, a ki megszokta, hogy méltóságosok, rá néz a mosónőre, ez észreveszi a dolgot s folytatja:

— Hja, beütött hál' Isten nálunk is az egyenlőség. Most már nincs különbség szegény és gazdag között. Maga meg én, én meg maga, most már mind egyenlők vagyunk. Gondolom, maga is tudja az új rendet.

— Persze, persze, mondja a grófné; hallottam róla.

— No lássa, folytatta elégedetten a mosónő. Ki tehet róla! Így van hát így van. Nekem jó, magának meg rossz. Hát kérem már most az új szennyest, mert sietős a dolgom.

A grófné rá néz a mosónőre és így szól: Az új szennyest! Mit gondol, jó asszony! Most már egyenlők vagyunk maga meg én, nincs különbség köztünk, most hát majd csak magam fogok magának mosni.

Jézus Mária, méltósága! kiálta rémülten a mosónő: csak ezt ne tegye meg rajtam, csókolom a drága kezét.

Persze, hogy a méltóságos asszony erre kiadta az új szennyest. A mosónő pedig óvakodott még egyszer az egyenlőséget hánytorgatni.

Mert hiszen a millió különbségekkel szemben, melyeket a természet rótt ránk és melyeket mi megváltoztatni nem tudunk: ugyan micsoda nyomorúságos kis egyenlőséget tudnánk mi létre hozni?

Ot érzékünk is arra való, hogy a különbségeket élvezzük velők. De aki elvesztette mind az öt érzékét: arra nézve megszünt mindenben minden különbség: az elérte a hön óhajtott egyenlőséget.

De Isten könyörüljön az ilyen boldogtalanon!

Sirob.

Mindenki sok boszuságnak veszi elejét, ha irodai szükségletét tölem veszi, mert nálam a legjobb minőségű **üzleti könyvek,** másoló könyvek, másoló gépek, **bevásárlási könyvecskék,** író- és levélpapírosok, borítékok, **számla és levél rendezők,** író és másoló tenták stb. irodai szerek **olcsón beszerezhetők.**

Előfizetéseket bel- és külföldi hírlapokra, folyóiratokra és divatlapokra elfogadok, azokat pontosan házhoz is szállítom.

Krécsi A. Nándor

könyv- és papírkereskedése, könyvtárosa Szabadkán, Kiskápolnával szemben. — Villamos megállóhely.

A zombori katolikus legényegylet évi közgyűlése.

F hó 17-én délután fél három órakor tartotta a zombori kath. legényegylet IV. évi rendes közgyűlését, melyre a tagok nagy számban jöttek el.

Buday Gerő egyházi elnök iendület beszédben fejté ki a kath. legényegyletek hármass nemes célját: a) küzdelem a vallás- és hazaellenes áramlatokkal szemben, b) a munkaadó s a munkás közötti családi jellegű jó viszony ápolása, c) a keresztény szellemű nevelés és önképzés; buzditja a szép számba megjelenteket e hármass nemes cél felé való törekvésre s megnyitja a közgyűlést. Ezután rövid visszapillantást vet az egyesület múlt évi történetére s részben örömmel, részben meg szomorúan konstatálja, hogy a mostani helyiség igen szűk s hogy annak szűk volta mindjobbban megnehezíti az egyesület erkölcsnemesítő hazafias munkásságát; ennél fogva indítványozza hogy az elnökség a közgyűlésből kifolyólag írjon fel Fővédnökének, a kalocsa-bácsi érsek őexcellentiájának új nagyterem és ruha-raktár felépítése céljából. Indítványát a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadja el. Szintugy magáévá teszi az elnök azon indítványait, hogy a helyi iparosok az internátus hathatósabb támogatására szólítsanak fel s hogy a mai napon váratlanul elhunyt Szlávy Elemér alapító tagnak szomorú halála felett fejezze ki legbensőbb részvétét, mely gyásza jeléül, házára napi tartamra tüzesse ki a gyászlobogót s a temetésen zászló alatt testületileg vegyen részt.

Következtek a szokásos jelentések: 1) jegyzői- 2) könyvtárnoki- s 3) pénztárnoki jelentések felolvasása. Az egyhangulag elfogadott jelentésekből kiténik, hogy a zombori kath. legényegyletben az 1908 évi folyamán élénk egyesületi élet folyt le. Végül a jövő évi költségvetés elfogadása után a tisztújítás a jelölő bizottság javaslata alapján a következőképen történt: Egyházi elnök Buday Gerő, egyházi másodelnök Mészáros Béla, világi elnök Ugry Mihály, világi alelnök Magyarits Mihály, első dékán Horn Mihály, második dékán Wiener Sándor, számvizsgálók Ugry Mihály elnöklete alatt Szvirlich Zsigmond és Omelka Gusztáv, egyesületi Orvos dr. Donoszlovits Vilmos, választmányi tagok: Hirn Antal, Mándits János, Matárits István, Mortek Pál, Wálient Sándor, Muzsik István, Benzinger Ferenc és Hrabovszky István a legénység részéről, Gräber Mihály, Herrmann József, Knipl János, Mayer József, Orschelbacher Pál, Szelmann Péter, Sztrilich Zsigmond és Tuna Adolf a mesterek részéről.

Ezután Mészáros Béla ismertetése alapján megtárgyalván az alapszabályoknak s az ügykezelésnek országos nemzetközi egysegítését, határozatba ment, hogy a zombori kath. legényegylet megmarad a saját alapszabályai mellett, máskülönben a központosítást elfogadja s a havi 5 fillér tagdíjtöbbletet a saját pénztárából fedezni fogja. Következett a közgyűlés legszebb jelenete, mikor Vértessy Károly ügyvéd és író szívből jövő szavakban emlékezett meg Buday Gerőnek az egyesület vezetése és felvirágoztatása körül szerzett bokrós érdemeiről s neki az egész egyesület nevében annak legmélyebb háláját tolmácsolta. Buday válaszában a kötelességteljesítés hangoztatásával tért ki a dícséret elől s azt Vértessy Károlyra, mint az egyesület egyik legnagyobb jótévedőjére hártotta vissza. Mire a IV. rendes közgyűlés Vértessy Károlynak és Buday Gerőnek lelkes éltetésével véget ért.

Nyomban a közgyűlés után összeült az új választmány és ugyancsak a kandidáló bizottság előterjesztése alapján megválasztotta a saját hatáskörébe tartozó tisztviselőket. És pedig jegyzővé Littvay Péter hit-tanárt, pénztárnokká Vujevich Alajost, első könyvtárnokká Takácsy Bélát, második könyvtárnokká Szabócsy Jánost. Ekkor alakult meg a vigalmi bizottság is: Elnök Schmidt L. József, alelnök Hock János, jegyző Dvornák Miklós, főrendező dr. Mül-

ler János, pénztárnok Vujevich Alajos, tagok: Kubatovics György, Wálient Sándor, Ticsa Theofil, Ugrý Károly, Gál Géza, Muzsuh István, Nebl Jakab, Wiener Sándor, Horn Mihály, Szabácsy János, Móró András és Darázs Gyula.

HIREK.

Munkaközvetítés.

Fiutanoncközvetítés. Kerestésnek az újvidéki mesterek részéről négy évi ellátásra a következő iparágakra tanoncok: kefekötő, kőfaragó, mozaik, asztalos, oltárépítő asztalos, aranyozó, kézműves, könyvkötő, sütő, mézesbábos, kalapos, közteljesítő és üvegkereskedő. Díj nélkül közvetít.

Az újvidéki ker. szoc. egyesület.

Tájékoztató.

Január 19. Lux Terka felolvasása a Lloydban, délután háromnegyed 5 órakor.

Január 23. A szabadkai leányegyesület kaliko-bálja, a Pest-szálloda összes termeiben.

Január 23. A „Petőfi-Asztaltársaság” hölgytagjai által rendezendő kedélyes estély (piknik).

Január 24. A belvárosi katolikus kör bálja saját helyiségeiben.

Január 30. A függetlenségi kör bálja, a Pest-szálloda összes termeiben.

Február 6. A „Barátság” máv. műhelyi dalegyesület táncvigalma, a Pest-szálloda termeiben.

Február 10. A filharmonikusok hanversenye

Február 14. Az ipartestületi dalárda táncvigalma a Pest-szálloda termeiben.

A földmivesszervező tanárok baja.

A földmivesszervező tanárok nagy kellemtelenséget okozott a szabadkai földmivesszervező tanárainak. Vagy nyolc évvel ezelőtt megígérte ugyanis a városnak, hogy azon esetre, ha a város az iskola tanárainak természetbeni járulékot biztosít, ezt készpénzben megtéríti a városnak. A város adott is fát, buzát és egyebet. Mikor azonban ezen 8–10000 korona értékű természetbeni járulékoknak megtérítését a miniszterium, különböző indokok alapján megtagadta. A tanácsot ezen eljárás arra készíteti, hogy a természetbeni járulékokat beszüntesse. Ezen javaslatát a tanácsnak a 20-diki közgyűlés fogja tárgyalni.

A kath. legényegylet műkedvelői előadása. Zsufolásig megtelt tegnap a helybeli Katolikus Legényegylet díszterme. Az első farsangi bál. A nagyszámú közönség harsogó kacagjától visszhangzott a terem, a Cox és Box bohókás jelenetein igazán szívből mulattak a jelenléttek. De nem csoda, mert a szereplők pompás alakítást nyújtottak Szűcs Teruska Bouncené asszony szerepében, Csengődy József Cox szerepében, és Egrényi Ferenc Box szerepében valóssággal feleltették velünk, hogy műkedvelőkkel van dolgunk. Az előadást tánc követte kiváló kiviradtig. Felülfizettek: Bleszics Ferenc 60 fillért, Kudlik János 30, Kovács N. 20, Czopkó N. 20, Petres János 80 fillér.

Mulatságok. Szombaton este volt a gazdakör bálja. A Pest-szálloda nagytermet megtöltötték zsufolásig a gazdák. Eleinte nem volt talpalatnyi hely sem. Ott láttuk Biró Károly dr. polgármestert, Szabadka előkelő társadalmát. Báljuk volt a Hungáriában a vendéglősöknek is. Bár jókedv uralkodott a bálon reggelig, meg kell azonban állapítanunk, hogy a vendéglősök idei bálja nem volt valami látogatott, ami annak is tulajdonítható, hogy a bál szombati napon tartották meg.

Anyakönyvi felügyelő. A belügyminiszter az 1909–10. években Bácsbodrogvármegye, valamint Baja, Szabadka Újvidék és Zombor város területén a felsőbb fokú anyakönyvi felügyelet helyszíni gyakorlásával Kathonay Domokos miniszteri titkárt bízta meg.

Szabadkai tanítók temetkezési egyesülete vasárnap tartotta meg évi nagygyűlését a központi iskola IV. A. fiuosztályában. A tárgyszorozat számait hamarjában le tárgyalták. A választmány jelentését tudomásul vették s részükre is a felmentvényt megadták. A jegyző és pénztáros részére az általánydíj megszavaztatott. Hanem a jegyző

választásánál — melyet eddig b. e. Kovács Mihály töltött be — kis vita kerekedett. Egyik párt nyílt, a másik titkos szavazást akart. Titkos szavazás lett. A jegyzői állásra két pályázó volt Csajkás Lukács és Evetovics Vince. A titkos szavazás megejtetve leadott összesen 115 szavazat. Ebből Csajkás kapott 43-at Evetovics 72-től egy lap üres volt, így az elnök Evetovicsot jelenteti ki megválasztottnak. Választmányi tag lett Kovács Endre elhalálozása folytán Csajkás Lukács.

Eljegyzés. Szabó Antal, gróf Chotek uradalmi gazdatiszta Ofutakról eljegyezte Koch Mária volt béregi tanítónőt.

Elveszett. Szombat délután 16-án elveszett az utcán egy kigyó aranykarcsat. A megtaláló kívánt jutalomban részesül. A cím megtudható a kiadóhivatalban.

Figyelmeztetés! Könyvszükségletek beszerzése alkalmával kellően óvakodjék mindenki a fővárosi és egyéb ismeretlen könyvügynököktől, kik a közönség megtévesztésére törekcsenek. De felesleges is ezekhez fordulni, mert Heumann Mór könyvkereskedő készletostályában bármily magyar szépirodalmi és gyűjteményes munka előnyös havi részletfizetésre kapható és előzőleg megtekinthető.

A bajai fémmunkások pénze. Az ismert belügyminiszteri rendelet alapján, Hechtl József rendőrkapitány közbenjöttével, Baján is felfüggesztették a szakszervezetet. A pénztárban 1 korona 26 fillért találtak. Bizony ennyiből nem segíyezhetik a szakszervezet tagjait. Ez is bizonyítéka annak, hogy a jakabdemokraták jakabszakszervezetekkel a saját anyagi bajaikon nem segítenek, hanem annál többet segítenek a jakabvezérek anyagi bajain.

A katonaszurony. Saláta István, bajai szőlőbéli budárlegény valamin összekülönbözött a 86-ik gyalogezred egyik közvitézével. Az összekülönbözés vége az lett, hogy a baka szuronyával súlyos sérüléseket ejtett Saláta Istvánon, akit most a Mária-Valéria kórházban ápolnak. A esendőség a szurkáló baka után erélyesen nyomoz.

SZINHÁZ.

M ű s o r:

Kedd: Cigánybáró.

Szerda: Forradalmi nász.

Csütörtök: Forradalmi nász.

Péntek: Aranyvirág (mérs. helyárok.)

Szombat: Fedora.

Vasárnap: d. u. Két pisztoly, este Szerencse fia.

REGÉNY.

DICSŐSÉG-HAJHÁSZÁS.

Irta: Szabó Miklós.

Tapasztalt asszonyismerő volt, nem hitt a nőknek. Ennyi naivságot nem mert feltételezni egyről sem. Azt hitte, hogy a kacérságnak ez is egyik legujabb hajtsása. Így akarják hálába keríteni az arany halat. Bátoran benyitott az egyszerű lakásba.

Itt korosabb nővel találta magát szemközt, kinek inkább csodálkozó, mint kíváncsi tekintete kérdőleg tapadt reá.

„Egy gyönyörű leány jött be ide az imént, — szólalt meg az öreg ur — azután jöttem.”

„A leányom! — mondta elhalványodva az asszony. Majdnem durván kérdezte: Mit akar vele?”

„Itt egy százkoronás — mondta sunyi tekintettel a gyáros, mert a főváros egyik leggazdagabb gyárosa volt az ismeretlen, s bankjegyet csusztatott a megriadt asszony kezébe. — Engedjen egy félórát négy szemközt beszélgetni a leányával.”

Az asszony agyát elöntötte a vér. Mint

a kölykeit védelmező fenevad, úgy ugrott neki a hatalmas termetű idegennek és — arculütötte.

A gyáros az első pillanatban meghökent. Karját ütésre emelte, de aztán megdöngölte magát. O, a gavallér világfi csak nem üthet meg védtelen nőt! Szótlanult megfordult és megszegeyentlen hagyta ott a lakást, ahol életében talán először, a tisztelességgel találkozott.

Balázs hosszú lélekzetett vett, mi-alatt futólágos pillantást vetett a leány arcára. Margit ezt nem vette észre, álmodozó tekintetével belemeredt a levegőbe.

Másnap, — folytatta Balázs a ki-merültség legkisebb jele nélkül — vagyis az imént vázolt jelenetet követő napon. Sárka édesatyja épen hazajött a hivatalból, amikor kopogtattak lakásuk ajtaján és azon a tegnapi idegen lépett be.

Illendő módon bemutatkozott. Duszgazdag gyáros, évi jövedelme százezrekre rug. Mindössze csak 68 éves.

„Igaz, — mondotta azután — hogy látszólag már tul vagyok azon a koron, amelyben fiatal leányt még boldoggá tudnak tenni a férfiak, de nem vagyok, amikor azt mondom, hogy mellettem leányuk nagyon boldog, végtelenül megelégedett lehetne még...”

Eszrevette az arokon a csodálkozás palástolhatatlan kifejezését. Kissé lehangelten folytatta:

„Ne csodálkozzanak beszédemen. Régi vágyam már, hogy olyan feleséget kapjak, akit — már előrehaladt koromnál fogva is — ne legyen okom féltetni senkitől sem... Akit megóv a bukástól saját ártatlansága. Azt hiszem, sőt a történetek után határozottan tudom, hogy Sárkában ezt az ideált feltaláltam. Esdve kérem, adják hozzám Sárkát feleségül.”

Az apát elragadta a fényes ajánlat és a leány megkérdezése nélkül odaigért annak kezét.

Hiába tiltakozott a kétségbeesett édesanya, a dolgon már változtatni nem lehetett.

Az apa félrehívta a leányt és verejtékező homlokkal tárta fel előtte kínos helyzetét. Elmondta, hogy a rábizott hivatalos pénzekből nagyobb összeg „nyomtalanul” eltűnt és ő menthetetlenül a börtönbe jut, ha ez a házasság létre nem jöhet. Összetett kezekkel könyörgött a leánynak, hogy mentse meg a teljes megsemmisüléstől. S a leány engedett. Amugy sem talált az egész dologban semmi különöset. (Folyt. köv.)

Színházi előadás után

KABARÉ

az „Otthon” kávéházban.

Csöttömegyeladási hirdetemény.

Vb. Bröder Márk újverbázi bej. kereskedő csöttváltmányának határozata alapján a csöttel-
tár 82–79, 85, 94–100, 110, 111, 120–124, 126 és
133–2142. tételek alatt összeit 21689 kor. 73 fill.
beszerzési és 15411 kor. 79 fillér becsértékben fel-
vett fűszer-, rövid- és gyarmatárak, valamint bolti
berendezés zárt ajánlati verseny útján eladottnak.

Az itt felsorolt egész tömegre vonatkozó zárt
írásbeli ajánlatok 1909. évi február hó 6-ik
napjának d. e. 12 órájáig Dr. Strasser Lajos
ügyvéd, választmányi elnöknel Zomborban nyujtan-
dók be, elkésztett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.
Minden ajánlatot tevő tartozik egyuttal 1600
koronát bánatpénz fejében a választmány elnöké-
nek kezeihez készpénzben letenni.

A választmány az elnök ügyvédi irodájában
Zomborban 1909. évi február hó 6-ik napján
pont déli 12 órakor határoz a beérkezett aján-
latok felett és fenntartja magának a jogot, hogy
akár a legmagasabbat visszautasíthatja, avagy az
összes ajánlatok félretételével a csöttváltmányon érté-
kesítése tárgyában másként intézkedjék.

A csöttváltmány és a tömeggondnok sem
az árak minősége és mennyisége, sem azok helyes
leltározásáért nem vállalnak felelősséget

A vevő tartozik a választmányának azonnal
meghirdetendő határozatától számítva 3 napon

belül a vételár teljes összegét és az adásvételi ille-
téseket is a tömeggondnok kezeihez készpénzben
megfizetni és a megvett ingóságokat a helyszínen
átvenni, a bánatpénz az ingók elszállításának bizto-
sítására a választmányi elnök kezeiben marad.
A vevő köteles az összes ingóságokat legkés-
őbb 1909. évi március hó 15-ig az ujbácsi 326.
számu betétben 462/1 és 462/2 ó. i. szám alatt fel-
vett ház helyiségeiből elszállítani és az összes
helyiségeket megfelelő jó karban a tömeggondnok
birálatába visszabocsátani, különben bánatpénze a
csődtömeg javára marad és azonfelül teljes mér-
tékekben felelős az ingatlanok késedelmes vissza-
bocsátásából bárkivel szemben eredhető károkért
és elmaradt hasznokért.

Ha a vevő az eladás egyéb feltételei közül
bármelyiket megszegi, úgy bánatpénzét elveszti és
jogában áll a választmányynak a tömeg értékesítése
iránt bármi módon a vevő veszélyére és költségére
intézkedni.

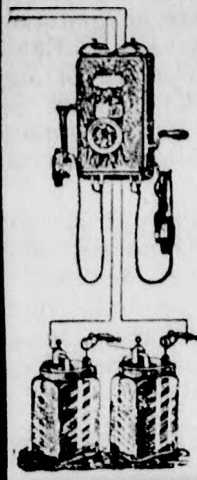
A csődleltár az alulírott tömeggondnoknál
bármikor betekinthező és az áruaktár is Ujbá-
csón a tömeggondnok előzetes értesítése után min-
denkor megsejmelhető.

Kula, 1909. január hó 16. napján.

Dr. Deák Béla,
ügyvéd, tömeggondnok.

679-1-1

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS
villanyberendező műhelye
o Szabadkán, o

V. kör, Köteles-utca 249-ik számu saját házában.

402-106-64

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legujabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

**Szabadkán Villamos Vasút
és Világítási Részvénytársaság.**

Központi telep: **SZEGEDI SZŐLŐK.** Telefon 108.

Városi üzlet: **RUDICS-UTCA 11.** Telefon 422.

A n. é. közönség kényelmére **Rudics-utca 11. sz. alatt városi üzletet létesítettünk,**
ahol minden a világítást és erőátvitelt érintő ügyek elintéztetnek.

Készítünk: Világítási berendezéseket pontos és szakszerű kivitelben, olcsó áruk és
kedvező fizetési feltételek mellett.

Erőátviteli berendezéseket forgó áramu motorokkal, melyeknek táplálása nem költsé-
gesebb bármely más üzennél.

Raktáron tartunk: Modern csillárokat, főzőedényeket, (teafőző, kávéfőző, vízmelegítő,
tejmelegítő, főzőlapok, vasalók, hajsütővasmelegítő, szivargyújtó stb.) motorokat és
mindennemű elektrotechnikai cikkeket. 607-48-24

Ugy a motorok mint a főzőedények a városi üzletben megtekinthetők.

Meghívó.

A Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezet ezelőtt Szabadkai Nyomda- és Hírlapkiadó-vállalat mint szövet-
kezet 1909. évi február hó 2-án délután 3 órakor a Szabadkai Kath. Legényegyesület dísztermében

II. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

AZ IGAZGATÓSÁG.

tartja, melyre a részjegytulajdonosokat meghívja.

Azon szövetkezeti tagok, kik szavazati jogukat gyakorolni akarják, tegyék le részjegyeiket elismervény ellenében alapszabályaink 28. §-a értel-
mében nyolc nappal a közgyűlés előtt szövetkezetünk irodájában.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. A második évi üzleteredményről való igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés.
2. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
3. Az igazgatóságnak egy új taggal leendő kibővítése.
4. A felügyelő-bizottság egy tagjának megválasztása.
5. A Bácskai Napló ügye.
6. Netáni indítványok.

Az igazgatóság.

Forgalmi kimutatás 1908. évi március elsejétől 1908. évi december hó 31-ig.

Bevétel			Kiadás		
Folyó szám	K	f	Folyó szám	K	f
1	1178	83	1	4227	98
2	11845	—	2	2304	84
3	13779	45	3	1392	40
4	716	58	4	15158	68
5	109	32	5	13938	66
6	4645	61	6	250	—
7	880	03	7	63	22
8	338	—	8	10449	30
9	196	34	9	1084	70
10	310	—			
11	14870	33			
	48869	78		48869	78

Mérleg-számla 1908. évi december hó 31-én.

Vagyon			Teher		
Folyó szám	K	f	Folyó szám	K	f
1	1084	70	1	31695	—
2	26191	54	2	11569	19
3	4500	—	3	9675	—
4	893	78	4	33	82
5	11800	—	5	1000	—
6	1288	20			
7	300	—			
8	381	—			
9	100	—			
10	2336	98			
	5096	81			
	53973	01		53973	01

Szabadka, 1909. évi január hó —én.

Abraham Erzsébet s. k.,
könyvelő.

Raich Balázs s. k.,
pénztáros.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán.